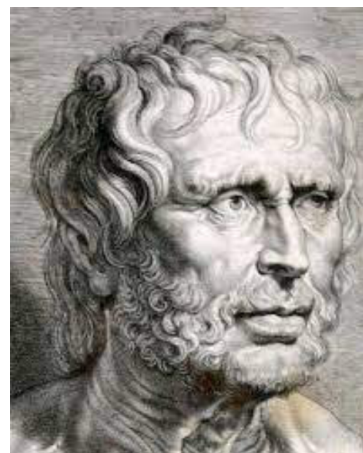

Ne pro školu, ale pro život se učíme,

praví stará moudrost. Je tomu ale opravdu tak? Změny, situace a události za poslední rok na poli vzdělávání, a zejména toho školního, nás mohou k této otázce opravdu vést. Koneckonců, autorem této myšlenky je Lucius Annaeus Seneca, který byl mimo jiné také pedagogem – učitelem, vychovatelem. Vzhledem k tomu, že jej k sebevraždě donutil jeho žák – císař Nero, je otázka, jak moc jej jako pedagoga brát vážně :-).

Nedávno jsem se setkal s myšlenkou, že to nejdůležitější pro život, co se ve škole naučíme, je číst, psát a počítat, zbytek je „spam“, který stejně velice rychle zapomeneme. Chemické vzorce, listy stromů, spletnosti světových dějin ať se učí odborníci, kteří se tímto chtějí v životě zabývat. Pro nás by mělo být mnohem důležitější vědět, kde můžeme tyto informace najít, když je budeme potřebovat. Možná tak ještě naučit se plavat, cizí jazyk a řídit auto, a to nás stejně ve škole (základní, střední) nenaučí. Tato myšlenka není nikterak originální, setkávám se s ní nezdědka a nutno přiznat, že má něco do sebe. Vlastně se není čemu divit. Češi jsou odborníci na kde co, každý je tak trochu politolog, fotbalový nebo hokejový trenér, poslední dobou také sociolog nebo kulturní antropolog, imunolog a díky on-line výuce také pedagogický odborník.

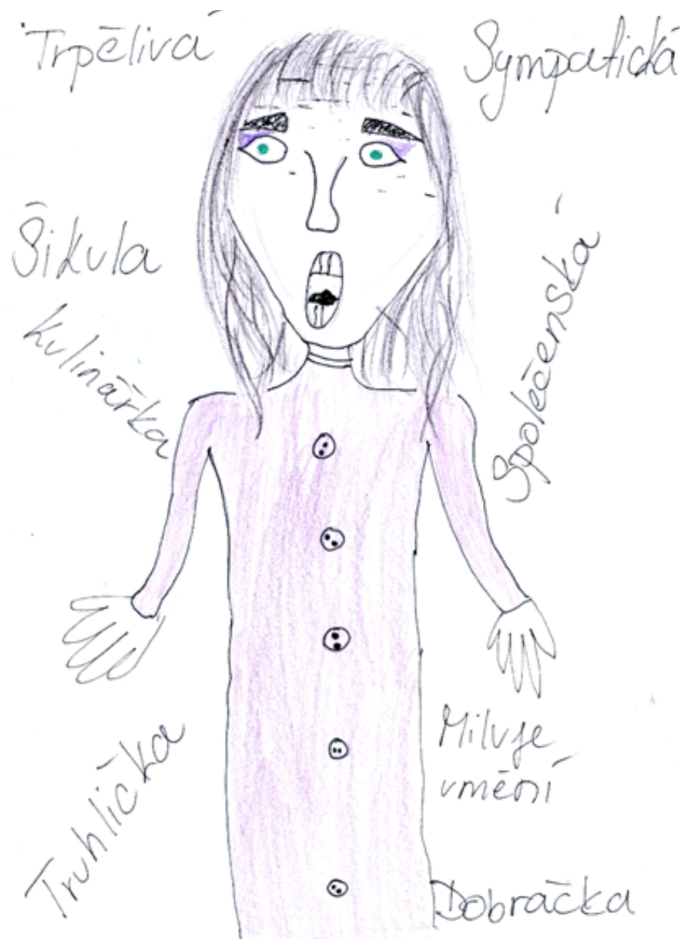
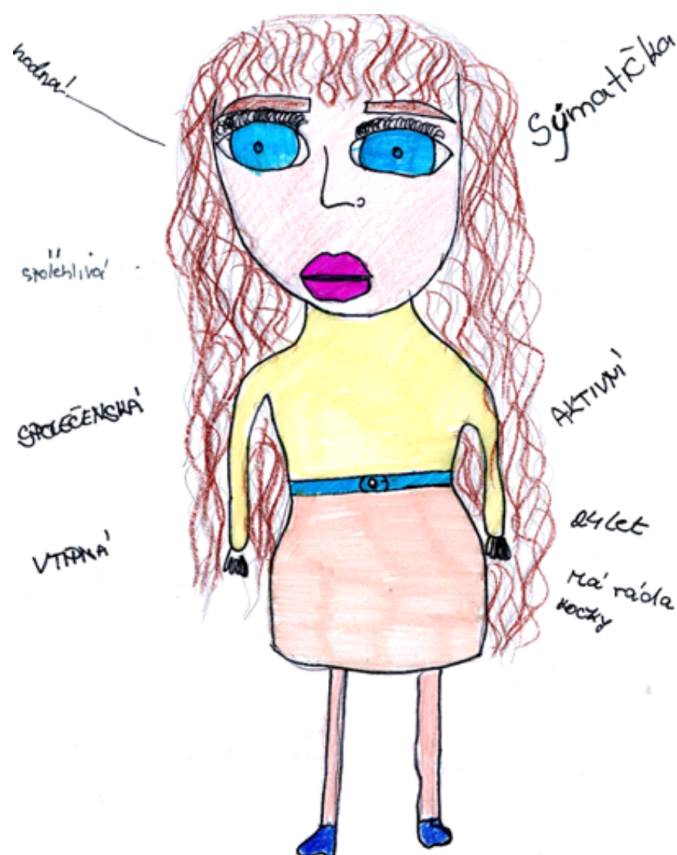
A právě on-line výuka plošně praktikovaná v naší zemi s různým úspěchem je jedním z faktorů, který před nás klade otázky spojené s tím co, jak a proč se děti ve školách učí. Mladší syn chodil loni do druhé třídy a jejich on-line výuka byla spíše formální a soustředěná opravdu jen na to nejnnutnější, což bylo dáno i tím, že jejich učitelka má sama tři děti, které měly distanční výuku a čtvrté bylo na cestě. A to se samozřejmě projevilo, protože na začátku 3. třídy mají některé děti problém s počítáním do 10. Na druhou stranu máme případy, kdy děti měly on-line nejen matematiku, češtinu, apod., ale také hudební a výtvarnou výchovu a tělocvik. Správná cesta je i zde někde uprostřed. Každopádně je jisté, že se naše školství změní. Respektive mělo by se změnit, protože není zcela jisté, pro co se vlastně naše děti učí.

A proč se o tom zmiňuji? Protože se to týká i nás jako Charity Frýdek-Místek. Máme středisko Doučování, s on-line výukou u dětí hodně pomáhal Nezbeda, pro kterého to byl nakonec klíč, který otevřel dveře do některých škol. Předškolní výukou se zabývá Centrum Pramínek. A tak byla pochopitelně se začátkem školního roku volba tématu tohoto Mrknutí jednoznačná.

Všem školákům přejeme, ať je čas ve škole baví a dá jim nemálo pro život, rodičům i učitelům hodně trpělivosti a síly, protože to nemají úplně jednoduché a vám čtenářům hezké čtení.

Martin Hořínek

IDEÁLNÍ UČITELKA PODLE KLIENTŮ KLUBU NEZBEDA

CO PRO MĚ ZNAMENÁ DOBROVOL NICTVÍ Alena Kopidolová

Dobro – volnost. Tato dvě slova chápu tak, že chci být užitečná druhým a zároveň mít volnost v rozhodnutí, kdy jim svůj čas a energii nabídnu.

V letech 1999 – 2021 jsem v Charitě Frýdek-Místek vedla jedno ze středisek – NZDM Klub Nezbeda. Po

celou tuto dobu jsem měla možnost se s dobrovolníky potkávat a nějakou dobu s nimi i pracovat a mentorovat je – než tuto pozici převzala moje nástupkyně.

Od února tohoto roku jsem v důchodu, ale dobrovolnictví mě „stále provází“. Tentokrát jej mám možnost poznávat z druhé strany – jako dobrovolník. Při výběru z možností, kdy jsem se rozhodovala, čemu bych se věnovala, jsem neváhala ani chvíli. Věděla jsem už za svého působení v Charitě, že to bude Doučování. A proč právě tohle? Krátce řečeno: vždycky jsem si přála pracovat s dětmi – být s nimi, povídat si, předávat i přijímat názory, myšlenky a zkušenosti. A baví mě to stále. Vnímám, že je to oboustranný proces. Nejenže já pomáhám dětem s porozuměním učiva, ale od dětí dostávám příležitost vstupovat do „jejich světa“ a poznávat, jak současné dění chápou ony. A to mě hodně zajímá a velmi obohacuje.

Dobrovolníci v Charitě dělám jen krátkou dobu, ale věřím, že pokud mi to osobní situace a zdraví dovolí, budu jí ještě dlouho. A to nejen jako „doučovatelka“, ale i pro výpomoc při různých akcích a aktivitách.

Jsem vděčná za to, že dobrovolnictvím se uchovává pouto s organizací, kde jsem tolik let pracovala a zůstávám ve spojení s lidmi, se kterými mi bylo a je dobře.

CHCI BÝT PŘIJATA

Do Klubu Nezbeda chodím od své první třídy. Celý první stupeň jsem tam chodila každý den s aktovkou a s pracovníci plnila přípravu do školy. Líbilo se mi, že jsem měla v Konzultační místnosti klid a pěkný stůl. V 6. třídě mě už zastihla distanční výuka a také loňský školní rok byl hodně divný. Nic jsem z online hodin nechápala. Důležité je pro mě mít dobrou školu, ale svoji třídu jsem neměla ráda, proto jsem na

jaře 2021 zkusila přijímačky na gymnázium ze 7. třídy. Moc jsem se na ně neučila, jen pár dnů předem a nejvíce jsem sázela na matematiku, která mi jde. V den přijímaček jsem byla hodně nervózní, ale od rodičů jsem měla velkou podporu. Všichni mi přáli, ať to zkusím, udělám a ať něco dokážu.

Přijímačky jsem nakonec neudělala, ale když jsem zjistila, že jsem šest míst pod čarou, tak jsem s pomocí pracovnice klubu Nezbeda podala odvolání. Když přišel dopis s rozhodnutím domů, tak si pamatuji, že mi mamka psala do školy, že nejsem přijata. Přišla jsem domů, byla tam i babička a zvláštní atmosféra. Najednou babička mrkla, usmála se a sestra vykřikla, že si dělají všichni srandu a že jsem přijata. Nevěřila jsem, že se tam dostanu, že to dám, že jsem tak chytrá! Doma i ve škole mi pak gratulovali a poslední den ve škole byl nakonec dojemný.

Prvního září se do nové školy těším, jen mám strach, jestli se se mnou bude někdo bavit. Jako Romka cítím, že můžu být středem pozornosti, někdo může mít i předsudky, ale věřím, že mě snad na gymplu nikdo nebude posuzovat podle toho, jak vypadám. Mé velké přání je být zařazena a přijata do školního kolektivu.

ORIGAMI Jana Boščíková

Origami je japonské umění skládání motivů z papíru.

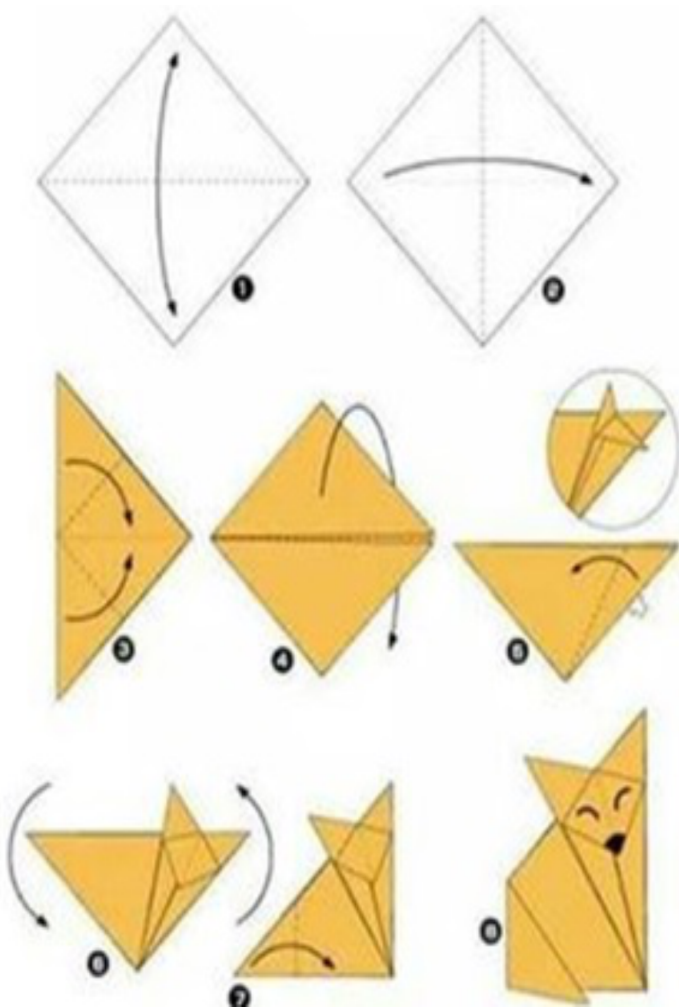
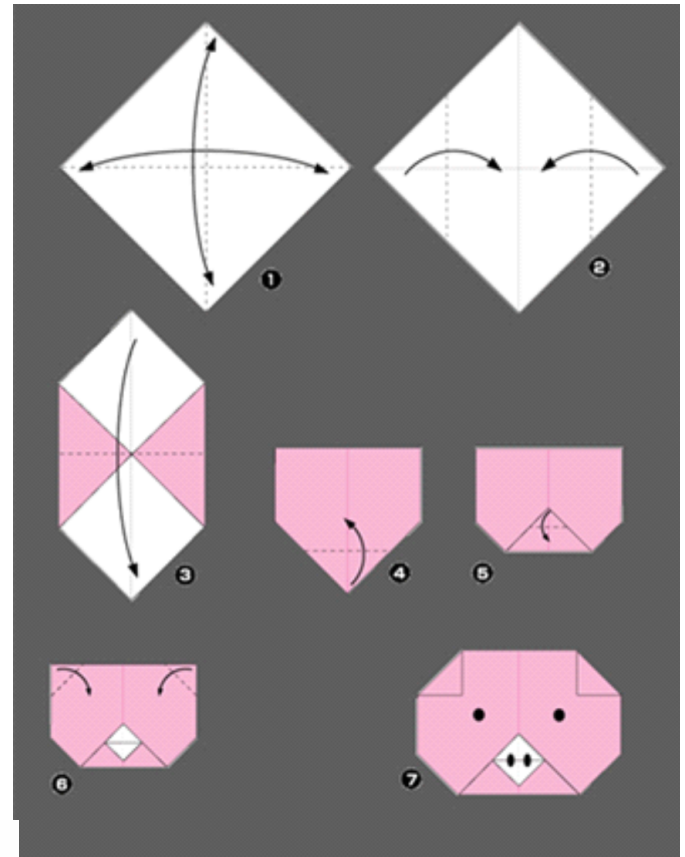
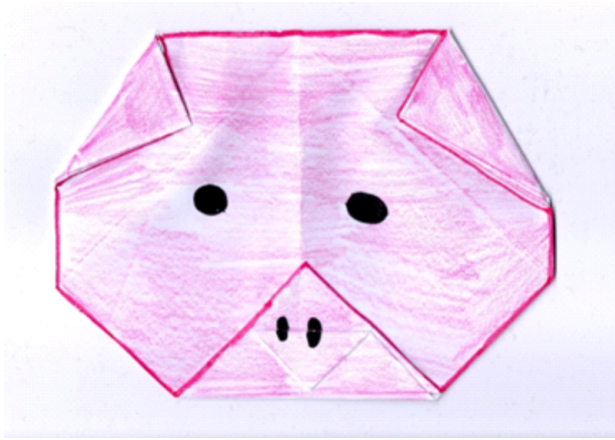
Pravděpodobně vzniklo v Japonsku a po celém světě je známo pod různými názvy.

V podstatě jde o to složit z jednoho kousku papíru zajímavý tvar. U nás v Nezbedovi jsme se o origami pokoušeli nedávno společně s klienty a vznikaly zajímavé výrobky.

Proto jsme si i pro čtenáře Mrknutí připravili dva jednoduché návody a budeme rádi, když je společně s námi vyzkoušíte.

Na závěr ještě jedna zajímavost o origami, která nás všechny v Klubu Nezbeda zaujala. Přečetli jsme si společně dojemný příběh malé Sadako, díky které je znám papírový origami jeřáb.

„Stará japonská legenda říká, že každému, kdo složí tisíc origami papírových jeřábů, se splní jedno přání. Sadako se o ní dozvěděla v nemocnici, kde se léčila s leukémií a měla přání, aby se uzdravila. Úkol splnila za necelý měsíc a ve skládání pokračovala dále, přesto se legenda nenaplnila a Sadako po dvou měsících od začátku skládání, ve věku 12 let, zemřela. Složila přes 1 300 papírových jeřábů. Sadako se stala známým symbolem důsledků použití jaderných zbraní. Někdy bývá označována jako „japonská Anne Franková“. Sadako má také památník v Parku míru v Seattlu.

DOUČOVÁNÍ V CHARITĚ FRÝDEK-MÍSTEK Markéta Eliášová

Doučování začínalo před pár lety od nuly a teď pomáhá desítkám dětí

Charita Frýdek-Místek už šestým rokem organizuje doučování dětí převážně ze základních škol. Jedná se o službu zaměřenou na děti ze znevýhodněných sociálních skupin. Mohou to být například děti z některých romských komunit, vietnamské děti, děti rodičů samoživitelů a děti jinak sociálně znevýhodněné. Na konci školního roku

2020/2021 doučovalo 22 doučovatelů zhruba 75 dětí.

Středisko doučování vzniklo především zásluhou tehdejší vedoucí střediska Lenky Šebestové, která spolu s několika málo nadšenci – doučovateli položila základ této služby ve Frýdku-Místku, primárně v oblasti válcoven plechu. Postupem času začalo ohromným tempem přibývat zájemců o tuto službu a služba se rozšířila do celého Frýdku-Místku.

Pro doučovatele většinou nejde o práci, ale o „srdeční záležitost“

„Za Charitu Frýdek-Místek děti doučuji už čtvrtým školním rokem. Za tu dobu jsem se průběžně věnovala celkem asi patnácti dětem přibližně z deseti nebo jedenácti různých rodin. V současné době se ale počet dětí, které doučuji, ustálil zhruba na čtyřech. Je to dost, dělám to po své práci a za dětmi docházím v podstatě každý den. Ta práce mě ale neuvěřitelně baví a nabíjí. Vidím v tom smysl. No a když potom můžu navíc sledovat, jak se to které dítě ve škole zlepšuje a jaké dělá pokroky, hřeje mě to u srdce a přináší mi to obrovskou radost,“ shrnula svou práci doučovatelky Jana Julie Jarcová.

Rodinní příslušníci často dítěti učivo vysvětlit neumějí

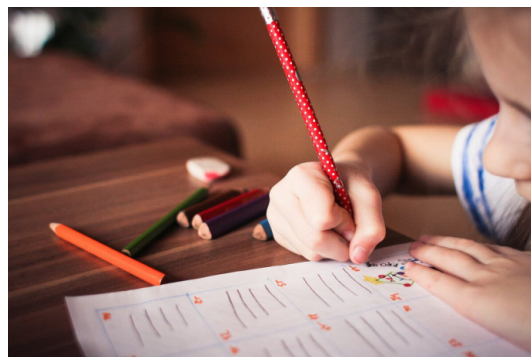
„Ve škole často některým věcem nerozumím. Paní doučovatelka mi to ale umí vysvětlit tak, že učivo pochopím a pak už mi to jde. Děláme pak spolu i různá cvičení a když je třeba, tak se k tomu i několikrát vrátíme. Takže mi to potom už ve škole jde,“ popsala svůj pohled na doučování desetiletá Vanesa S. *„V první třídě to vypadalo, že vnučka skončí ve speciální škole. Díky doučování ale udělala obrovský pokrok a teď jde v běžné škole už do čtvrté třídy a známky má dobré. Bez doučování by to ale takhle dobře asi nedopadlo. My bychom se s ní rádi učili i sami, ale tomu jejímu učivu nerozumíme a neumíme jí to vysvětlit,“* konstatovala babička Tatiana S.

Děti i rodiče jsou za možnost doučování rádi

„Mě začaly díky doučování bavit i takové předměty, jako jsou dějepis a zeměpis. Paní doučovatelka mi to vždycky všechno vysvětlí na příkladech. Líbí se mi, jak umí vyprávět i o

cizích zemích nebo o vesmíru," podotkla třináctiletá Jana J. „A i třeba v matematice pro nás vymýšlí různé pomůcky, aby se nám učivo lépe pamatovalo a abychom ho snadněji pochopily," dodala její o rok mladší sestra Pamela J. „Je to fajn, když to potom ve škole umíme," přitakaly obě. „Paní doučovatelka k nám chodí už třetím rokem, holky jsou na ni zvyklé, mají ji rády a nevyměnily by ji. Hodně náročné to bylo hlavně teď přes koronavirus, ale zvládly to dobře, dcery udělaly s paní doučovatelkou i přes všechny koronavirové opatření velký pokrok a v některých předmětech se dokonce zlepšily," pověděla maminka děvčat Tamara B.

„U nás je potíží hlavně český jazyk. Jsem moc ráda, že funguje taková služba, jakou je doučování. Je to opravdu velká pomoc," shrnula situaci jedna z maminek Miroslava B.

Nadšené jsou i učitelky ze školy

Z doučování a vůbec z celé spolupráce s Charitou Frýdek-Místek jsou většinou nadšené i učitelky.

Mnohé z nich si už na komunikaci s doučovateli

postupně zvykly a obvykle jsou za tuto možnost rády. „Za sebe Vám dlužím obrovský dík za celou spolupráci, nikdy mě nenapadlo, že potkám někoho, kdo se tak osobně bude angažovat a pomůže dítěti ze své vůle dostat se tam, kde by bez něj nikdy nemělo šanci dostat. D. Vás má hrozně ráda, jste pro ni rodina," napsala například na konci uplynulého školního roku doučovatelce třídní učitelka jedné z doučovaných dívek z 5. základní školy ve Frýdku-Místku.

Doučování o prázdninách

Česká republika byla jednou ze zemí, ve které byly v důsledku pandemie školy zavřené nejdéle, což mělo neblahé dopady na školní výsledky a zároveň se ještě více prohloubily nerovnosti mezi dětmi, obzvláště negativní dopady jsme mohli pozorovat u dětí sociálně znevýhodněných. Většina dětí postrádala osobní kontakt a možnost doptat se učitelky na nepochopené učivo. Na druhou stranu se spoustě dětí nedostala přímá pomoc od rodičů, ať už kvůli náročnému učivu, které neovládali nebo laxnímu přístupu ke vzdělávání. Pro jiné děti zase byla bariérou technika – tedy nevyhovující počítač nebo internetové připojení.

Děti si potřebují znovu zvyknout na pravidelnou docházku do určitého zařízení, kterým byla standardně škola, ale přes online výuku se děti musely vzdělávat doma, což vedlo u mnohých dětí k horšímu školnímu prospěchu až ke ztrátě motivace k vzdělávání. A přesně z tohoto důvodu jsme se rozhodli pomoci těm, které to zasáhlo nejvíce. Naším cílem bylo zastavit propad školních výsledků, pomoci lépe porozumět problematickému učivu a dohnat látku, ve které mají děti mezery. Proto jsme o prázdninách spolupracovali mimo jiné i s 5. ZŠ ve Frýdku-Místku a doučovali sociálně znevýhodněné děti, kterým hrozilo propadnutí a čekalo je přezkoušení. S potěšením můžeme říci, že díky snaze našich doučovatelů bylo doučování úspěšné a děti postoupily do dalšího ročníku. Dle slov sociálního asistenta z 5. ZŠ Františka Sternberga „byla 5. ZŠ velmi ráda za pomoc s přípravou dětí na přezkoušení, ale jsme moc vděční i za doučování přes školní rok, opravdu si myslím, že to dětem pomáhá. Jsem rád, že jste.“

Doučování přes školní rok 2021/2022

Na konci prázdnin a začátkem školního roku již začínáme navštěvovat naše klienty se smlouvami a připravujeme se na nový školní rok, do kterého všichni vstupujeme s nadějí, že děti již nebudou muset absolvovat distanční výuku a nebudou tak omezovány ve vzdělávání, o jehož důležitosti není pochyb.

Pokud se domníváte, že znáte někoho, kdo nás potřebuje, neváhejte mu předat kontakt na Bc. Markétu Eliášovou, e-mail: marketa.eliasova@charitafm.cz, tel: 731 604 484.

HROU NEJEN ZA ZÁBAVOU Jana Havláková

Každý ví, že děti se neustále vyvíjí. Psychické funkce i motorika dítěte se spolu s přibývajícím věkem stále více utváří a formují. Některé reflexy dětí jsou vrozené, jiné se naopak rozvíjejí v průběhu života, a to v závislosti na stimulujících vlivech okolního prostředí.

K tomu, aby i v dnešní době mohly mít děti ve svém okolí stimulující podněty, které je budou v jejich vývoji posouvat dál, pomáhá i jedna ze sociálně aktivizačních služeb Charity Frýdek-Místek, Centrum Pramínek. Tato služba pomáhá dětem ve

správném psychomotorickém vývoji, tj. ve vývoji smyslovém, citovém a sociálním, avšak neméně podstatnou částí dokáží její zaměstnanci u dětí podpořit i vývoj hrubé a jemné motoriky a logického myšlení.

Činorodost a nápaditost zaměstnanců se projevila také nedávno, kdy díky myšlence a následně podpoře chráněné dílny Frýdlant nad Ostravicí, T-WOOD s.r.o. byla vytvořena dřevěná hra. Společnost T-WOOD, s.r.o. poskytla Centru Pramínek několik velmi kvalitních destiček, určených pro práci s balónky. Tato hra byla vytvořena pro trénink jemné motoriky, koordinaci očí a rukou dítěte a také pro učení se rozeznávání barev. Stejně tak hra podporuje pozornost a rozvíjí kritické a strategické myšlení.

Díky této hře se mohou děti hravou formou nejen bavit, ale také se učit a objevovat nové možnosti.

Děkujeme tímto společnosti T-WOOD s.r.o. za pomoc při realizaci nápadu našich zaměstnanců a přejeme našim dětem, aby poznaly, že i učení se může být hravé a zábavné.

Luštění pro chytré hlavičky

Kdybych já byl lenochod,
vydal bych se na pochod.
Opustil bych Evropu,
zamířil bych do tropů.
Tam bych pěkně lenošil,

(doplň z tajenky)

Pokud jsi básník, pokud to víš,
Tuto báseň dokončit smíš!

Ilustrace: Vojtěch Jurík, báseň: Jiří Žáček

E	C	I	N	E	K	O	S	I	L	O	N	K	A	Ň
B	A	K	S	A	M	M	Ó	R	E	Z	E	U	K	O
Ě	N	Y	K	S	E	J	L	A	Ó	K	T	L	M	L
A	M	L	S	T	Š	N	I	K	H	L	I	K	Á	B
O	Y	T	A	A	I	O	S	N	C	N	K	A	N	A
N	H	N	U	E	T	Ň	T	Ý	I	A	A	L	Z	J
J	K	B	N	X	A	A	K	K	T	R	B	E	O	E
A	K	Č	A	P	O	K	A	U	Á	B	A	Ž	P	F
B	T	F	K	E	T	H	I	S	T	O	R	I	E	O
M	O	L	T	D	L	B	R	T	A	K	E	D	Z	R
O	H	É	I	I	A	U	Í	A	Š	M	T	L	Ú	T
K	C	T	M	C	K	F	Z	K	Z	A	I	E	H	E
K	U	N	Á	E	S	E	J	P	O	S	P	R	C	Č
Š	B	A	N	M	E	T	E	O	R	I	T	I	G	K
A	B	Ž	A	L	D	L	G	S	S	V	Í	Č	K	A

BUCHOT	BUFET
CHŮZE	CITÁT
DESKA	DLAŽBA
ETIKA	EXPEDICE
FLÉTNÁ	FOLKLÓR
GEJZÍR	HYMNA
GRIMASA	SVÍČKA
HISTORIE	JABLOŇ
JESKYNĚ	TROFEJ
ŽIDLE	KABARET
KAŇON	KLINIKA
KOBRA	KOMBAJN
TEČKA	MASKA
MEŠITA	METEORIT
OTLAK	NÁMITKA
OKENICE	PAŠTIKA
POZNÁMKA	
SAUNA	
SMETANKA	
SÓLISTKA	
SUKÝNKA	
KOPAČKA	
SILONKA	
SOPKA	
MASIV	
KULKA	

CHARITNÍ MRKNUTÍ, září - říjen 2021, vydává Charita Frýdek-Místek pro potřeby interní a externí komunikace, redakce: Jana Havláková, Martin Hořínek, Silvie Vojkovská

Charita Frýdek-Místek, F. Čejky 450, 738 01 Frýdek-Místek, IČ: 45235201, č.ú.: UniCredit Bank 2112858051/2700, www.charitafm.cz, e-mail: info@charitafm.cz, tel.: 731 688 521, ID DS: qwum9f2